

I april 2001 ændrede Udlændingestyrelsen denne praksis, således at der herefter først er taget stilling til spørgsmålet om opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15, når den pågældende er meddelt endeligt afslag på asyl. Det gælder både, når asylsagen er afgjort i normalprocedure, og når asylsagen er afgjort i åbenbart grundløs-procedure. Har den pågældende opfyldt betingelserne herfor, er den pågældende meddelt opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15 og samtidig hermed opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5 (nu § 9 e, stk. 1), hvorved opholdstilladelsen efter jugoslaverloven er bortfaldet, jf. jugoslaverlovens § 8, stk. 5. Baggrunden for, at den pågældende er meddelt opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15, er, at opholdstilladelse efter jugoslaverloven er en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5 (nu § 9 e, stk. 1).

Den gældende procedure for meddelelse af opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15 og udlændingelovens § 9 e, stk. 1 (tidligere § 9, stk. 2, nr. 5), indebærer således, at meddelelse af opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15 alene danner grundlag for den samtidige meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e, stk. 1 (tidligere § 9, stk. 2, nr. 5), og ikke tjener som selvstændigt opholdsgrundlag for de pågældende personer, idet en opholdstilladelse efter jugoslaverloven bortfalder, når den pågældende meddeles opholdstilladelse efter udlændingeloven, jf. jugoslaverlovens § 8, stk. 5.

Den gældende procedure betyder hermed, at der på nuværende tidspunkt ikke er personer, hvis opholdsgrundlag her i landet består i en opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15, idet denne er bortfaldet ved den samtidige meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e, stk. 1 (eller § 9, stk. 2, nr. 5).

Det fremgår af forarbejderne til jugoslaverloven og den tidligere bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5 (nu § 9 e, stk. 1), at der i forbindelse med beskyttelsesvurderingen skal lægges vægt på UNHCR's tilkendegivelser.

Udlændingestyrelsen har således løbende fulgt UNHCR's anbefalinger om, hvilke grupper af personer fra Bosnien-Hercegovina der har haft behov for international beskyttelse, ved afgørelserne om meddelelse af opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15 og udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5 (nu § 9 e, stk. 1).

UNHCR har senest i positionspapirer fra august 2000 («Update of UNHCR's Position on Categories of Persons from Bosnia and Herzegovina in Need of International Protection») og september 2001

(«UNHCR's Position on Categories of Persons from Bosnia and Herzegovina in Continued Need of International Protection») tilkendegivet, hvilke kategorier af personer fra Bosnien-Hercegovina der – uanset den generelt forbedrede situation i området – efter UNHCR's opfattelse fortsat har behov for international beskyttelse.

Det er som følge af den generelt forbedrede situation i Bosnien-Hercegovina UNHCR's opfattelse, at tilhørsforhold til en befolkningsgruppe, der i de pågældendes område af hjemlandet udgør et mindretal af indbyggerne, ikke længere i sig selv kan begrunde behov for international beskyttelse. Ved vurderingen af beskyttelsesbehovet udtaler UNHCR i positionspapiret fra august 2000, at det bl.a. skal tillægges betydning, om de pågældende kan vende hjem i sikkerhed og med værdighed. Der lægges i den forbindelse vægt på, at ændringerne i de politiske, sikkerhedsmæssige, legale, administrative og sociale systemer skal være tilstrækkelig substantielle til at garantere de pågældendes sikre, værdige og varige tilbagevenden. Såfremt sådanne ændringer ikke har fundet sted, bør tilbagevenden til et bestemt område, hvor de pågældendes befolkningsgruppe udgør et mindretal af indbyggerne (såkaldt minoritetsområde), efter UNHCR's anbefalinger alene finde sted på frivilligt grundlag. Generelt er UNHCR af den opfattelse, at forholdene i Bosnien-Hercegovina ikke er forbedret i en sådan grad, at tvungen tilbagevenden til såkaldte minoritetsområder kan anbefales.

UNHCR anfører endvidere, at personer med humanitært begrundet behov herfor (f.eks. krigsfanger og ekstremt sårbare personer, herunder gamle, handicappede og stærkt traumatiserede personer), personer af blandet afstamning eller i blandede ægteskaber, potentielt statsløse personer, visse medlemmer af «Demokratska Narodna Zajednica», desertører, militærunddragere, sigøjnere samt visse journalister og intellektuelle fortsat har behov for beskyttelse.

På baggrund af UNHCR's positionspapir fra august 2000 ændrede Udlændingestyrelsen – efter forelæggelse for Indenrigsministeriet (nu Integrationsministeriet) – i april 2001 praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter jugoslaverlovens § 15 og udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5 (nu § 9 e, stk. 1).

Forud for praksisændringen meddelte Udlændingestyrelsen opholdstilladelse efter de nævnte bestemmelser til bl.a. bosniske asylansøgere, der var meddelt afslag på asyl under henvisning til, at de pågældende ville kunne opnå beskyttelse i et andet område af Bosnien-Hercegovina end deres oprindelige hjemområde.